

Bitwa pod Siemiatyczami

Bitwa Siemiatycka – największa bitwa powstania styczniowego, stoczona 6 i 7 lutego 1863 roku między rosyjskimi oddziałami gen. Maniukina, a polskimi oddziałami powstańców płk. Walentego Lewandowskiego, Romana Rogińskiego i płk. Władysława Cichorskiego-Zameczka.

Dowódcy

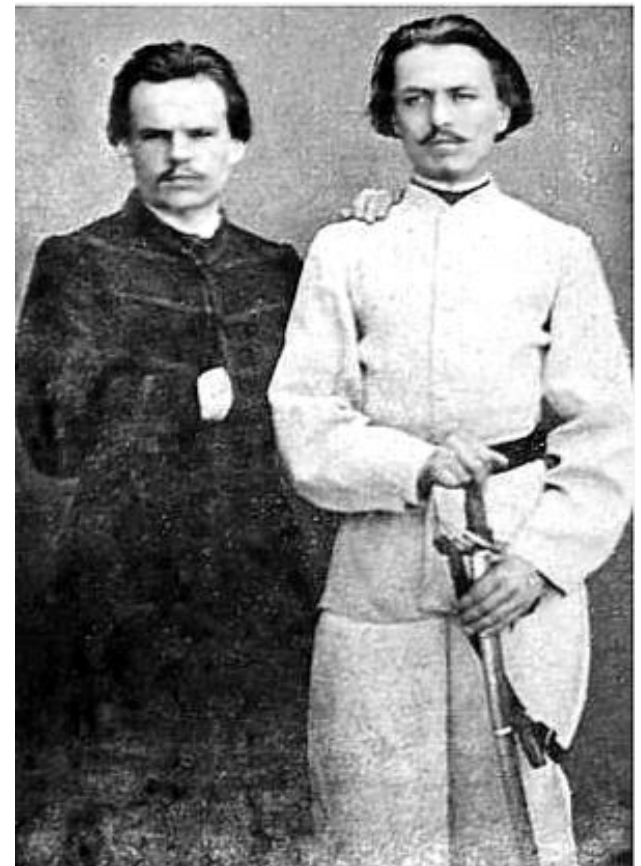
Płk. Władysław Cichorski ps. Zameczek (ur. 27 lutego 1822 w Kaliszu, zm. 8 czerwca 1876) – polski powstaniec, pułkownik wojsk powstańczych powstania styczniowego, dowódca oddziału operującego na Podlasiu.

Płk. Walenty Lewandowski
(ur. 12 lutego 1823 w
Łaskarzewie – zm. 22
stycznia 1907 w
Cygankach pod Kutnem) –
komisarz wojenny
województwa podlaskiego i
dowódca powstania
styczniowego na Podlasiu,
uczestnik powstania
węgierskiego 1848 roku.
Brat stryjeczny księdza
Wawrzyńca
Lewandowskiego.

Roman Rogiński - jeden z dowódców powstania styczniowego, naczelnik wojenny powiatu bialskiego, zesłaniec syberyjski. Był uczniem Polskiej Szkoły Wojskowej we Włoszech. W 1861 włączył się w działalność konspiracyjną, brał udział w manifestacjach patriotycznych w stolicy

Zanim było powstanie

Już od 1860 roku miały miejsce w Siemiatyczach demonstracje patriotyczne, aczkolwiek miały one dość spokojny charakter. Nawet ukaz uwłaszczeniowy z 1861 roku nie wywołał większych zamieszek, choć stało się tak w innych miejscowościach. Demonstracje były inspirowane przez okolicznych ziemian i przyjezdnych z Warszawy. Po sumie w kościele śpiewano Boże, coś Polskę, a młodzież w miasteczku chodziła w konfederatkach. Uprzykrzano życie urzędnikom carskim oraz miejscowemu duchownemu prawosławnemu. W roku 1862 z Siemiatycz wycofał się rosyjski garnizon, co pozwoliło konspiratorom działać swobodniej. Ówczesny właściciel miasteczka Karol Fanshawe wyjechał za granicę na leczenie, pozostawiając dobra siemiatyckie w rękach ich dzierżawcy - Dąbrowskiego. Pałac księżnej Anny Jabłonowskiej stał się magazynem broni, mundurów i żywności.

Bitwa

W pierwszych dniach lutego w Siemiatyczach doszło do połączenia partii Zameczka, idącej od strony Łomży, z partią Rogińskiego, podążającą od Białej. Dowództwo objął – jako naczelnik wojskowy Podlasia – Walenty Lewandowski. Powstańców było około 4000, atakujących Rosjan 2500. Kontratak kosynierów zakończył się – z dużymi stratami – spalono całe miasto, zostały ok. 4 budynki. Powstańcom nie udało się – wobec przewagi ogniowej przeciwnika – utrzymać wcześniej opanowanego miasteczka. Ponadto brak było współdziałania polskich dowódców. Powstańcy – przy mało skutecznym pościgu wojsk rosyjskich – wrócili do Królestwa lub do Puszczy Białowieskiej; Rogiński ze swymi ludźmi uszedł na Białoruś.